

POVJERENIK ZA INFORMIRANJE

SMJERNICE ZA PROVEDBU ZAKONA O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA

Ponovna uporaba informacija

Zagreb, rujan 2018.

PREDGOVOR	2
1. SVRHA I ULOGA PONOVNE UPORABE INFORMACIJA	4
2. OBVEZE TIJELA JAVNE VLASTI	6
2.1. <i>Obveza informiranja javnosti o skupovima podataka.....</i>	<i>7</i>
2.2. <i>Načini na koje tijela javne vlasti osiguravaju ponovnu uporabu informacija korisnicima</i>	<i>8</i>
3. POJEDINA PITANJA PONOVNE UPORABE INFORMACIJA	15
3.1. <i>Dozvole (licence)</i>	<i>15</i>
3.2. <i>Troškovi</i>	<i>16</i>
3.3. <i>Isključiva prava.....</i>	<i>17</i>

Predgovor

Omogućavanje ponovne uporabe informacija korisnicima od strane tijela javne vlasti, putem objave na internetskim stranicama odnosno postupanjem po zahtjevu za ponovnu uporabu, obaveza je tijela javne vlasti u Republici Hrvatskoj od ožujka 2013. godine, kada je na snagu stupio Zakon o pravu na pristup informacijama ([NN 25/13](#)) kojim je preuzeta Direktiva o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora ([2003/98/EZ](#))

Od tada je zakonski okvir izmijenjen i dopunjen Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama ([NN 85/15](#))¹ te je njime preuzeta Direktiva o izmjeni Direktive o ponovnoj uporabi informacija ([2013/37/EU](#)).² Ujedno, Europska komisija donijela je Smjernice o preporučenim standardnim dozvolama, skupovima podataka i naplati ponovne uporabe informacija ([2014/C 201/1](#)) kao pomoć državama članicama pri provedbi novih pravila u dijelu koji se odnosi na preporučene standardne dozvolama, skupove podataka i naplatu troškova.

U posljednje dvije godine doneseni su i podzakonski propisi – Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije isključivih prava o ponovnoj uporabi informacija ([NN 20/16](#)), Pravilnik o vrstama i sadržaju dozvola kojima se utvrđuju uvjeti ponovne uporabe informacija ([NN 67/17](#)) te Uredba o troškovima ponovne uporabe informacija ([NN 87/17](#)).

Osim navedenih podzakonskih propisa koji se isključivo odnose na ponovnu uporabu informacija, za ovo područje relevantni su i Pravilnik o ustroju, sadržaju i načinu vođenja službenog upisnika o ostvarivanju prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija ([NN 83/14](#)) koji uređuje evidentiranje zahtjeva za ponovnu uporabu u službeni upisnik tijela javne vlasti te obrasce kao i Kriteriji za određivanje visine naknade stvarnih materijalnih troškova i troškova dostave informacije ([NN 12/14](#)) koji uređuju naknadu troškova.

Kako bi potaknula objavu i korištenje podataka za ponovnu uporabu Vlada Republike Hrvatske usvojila je [Politiku otvorenih podataka](#) u srpnju 2018. Ujedno, ponovna uporaba informacija i otvoreni podaci predmet su aktivnosti u okviru Partnerstva za otvorenu vlast te Strategije suzbijanja korupcije.

Tijela nadležna u području ponovne uporabe informacija su Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva (za politiku otvorenih podataka, portal otvorenih podataka i tehničke

¹ Neslužbena pročišćena verzija ZPPI dostupna je na <https://www.pristupinfo.hr/wp-content/uploads/2018/09/ZPPI-neslužbeni-procisceni-tekst.pdf>

² Pročišćena verzija Direktive dostupna je na <https://www.pristupinfo.hr/wp-content/uploads/2018/10/PSI-direktiva-konsolidirana-hrvatski.pdf>

aspekte), Ministarstvo uprave (stručni nositelj izrade propisa) te Povjerenik za informiranje, koji je kao i u odnosu na pristup informacijama, nadležan za zaštitu, praćenje i promicanje ponovne uporabe informacija.

Ova smjernica predstavlja pregled zakonskih i drugih obaveza tijela javne vlasti kako bi se olakšala primjena Zakona i osiguralo pravo korisnika na ponovnu uporabu informacija. Smjernicu prati Priručnik Povjerenika za informiranje o ponovnoj uporabi informacija koji je u postupku izrade i bit će objavljen na internetskoj stranici Povjerenika.

1. Svrha i uloga ponovne uporabe informacija

Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15, dalje u tekstu ZPPI), u članku 5. stavku 1. točki 6. definira „ponovnu uporabu“ kao uporabu informacija tijela javne vlasti od strane fizičkih ili pravnih osoba, u komercijalnu ili nekomercijalnu svrhu različitu od izvorne svrhe za koju su informacije nastale, a koja se ostvaruje u okviru zakonom ili drugim propisom određenog djelokruga ili posla koji se uobičajeno smatra javnim poslom. Osim toga dodatno definira kako razmjena informacija između tijela javne vlasti radi obavljanja poslova iz njihova djelokruga ne predstavlja ponovnu uporabu.

Obveznici ZPPI u području ponovne uporabe informacija su tijela javne vlasti u koje se prema odredbi članka 5. stavka 1. točki 1. ZPPI-a ubrajaju tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se temeljem posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava (nameta, davanja, i sl.), kao i trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedno većinsko vlasništvo. Instruktivni popis tijela javne vlasti dostupan je na internetskoj stranici Povjerenika za informiranje³.

Osim pojma ponovne uporabe za razumijevanje područja prava na ponovnu uporabu informacija važno je imati u vidu i sljedeće zakonske definicije utvrđene u članku 5., stavak 1., točke 10-14 ZPPI:

Strojno čitljiv oblik je oblik datoteke strukturiran tako da ga programska aplikacija može lako identificirati, prepoznati i iz njega izdvojiti određene podatke, uključujući pojedinačne podatke i njihovu unutarnju strukturu;

Otvoreni oblik je oblik datoteke koji je neovisan o korištenoj platformi i dostupan javnosti bez ograničenja koja bi priječila ponovnu uporabu;

Otvoreni standard je u pisanom obliku utvrđen standard s detaljnim specifikacijama preduvjeta za osiguravanje interoperabilnosti softvera;

Portal otvorenih podataka je podatkovni čvor koji služi za prikupljanje, kategorizaciju i distribuciju otvorenih podataka javnog sektora. Portal predstavlja svojevrstni katalog metapodataka koji omogućava lakše pretraživanje otvorenih podataka;

Metapodaci su podaci o podacima, odnosno podaci koji opisuju karakteristike nekog izvora. Oni mogu opisivati jedan podatak, cijelu skupinu podataka ili samo neki dio cjeline.

³ <http://tjv.pristupinfo.hr/>

Osim zakonskih pojmova, ključan pojam predstavlja pojam „otvoreni podaci“, a to su proaktivno objavljeni podaci koji se mogu ponovno upotrijebiti, odnosno pravno dostupni podaci koji su otvoreni za korištenje putem javne objave te slobodni za ponovnu uporabu izvan ograničenja propisanih zakonom. Europska unija otvorene podatke smatra značajnim resursom za razvoj digitalnog europskog društva i tržišta, koji doprinosi inovaciji, razvoju radnih mjesta te poboljšanju usluga za građane i gospodarstvo.

Mogućnost ponovne uporabe informacija temelji se na shvaćanju da su informacije koje prikupljaju tijela javne vlasti u okviru svog djelokruga zajedničko vlasništvo svih građana jer se radi o informacijama koje su tijela javne vlasti platila javnim novcem.

Informacije koje su tijela javne vlasti izradila u okviru zakona ili drugim propisom određenog djelokruga ili posla koji se uobičajeno smatra javnim poslom, su vrijedan izvor za gospodarsko i društveno korištenje tih informacija za neke druge svrhe od onih za koje su primarno prikupljene.

Ponovna uporaba omogućava korisnicima – građanima, udrugama, akademskoj zajednici, trgovačkim društvima, korištenje informacija tijela javne vlasti u svrhu stvaranja dodane vrijednosti bilo u komercijalnu ili nekomercijalnu svrhu. To znači da korisnici temeljem informacija tijela javne vlasti koje su pogodne za ponovnu uporabu mogu izraditi određeni proizvod te proizvod staviti na tržište (primjerice, aplikacije za pametne telefone ili druge internetske aplikacije), ili na temelju tih podataka stvoriti nove informacije u javnom interesu (istraživanja, analize, različita pitanja od javnog interesa, kao što je npr. proračunska potrošnja, javna nabava). Iz navedenog je vidljivo kako se informacije tijela javne vlasti mogu koristiti kao resurs za proizvodnju usluga i aplikacija, a osim toga omogućuju veću učinkovitost pružanja javnih usluga te bolju informiranost prilikom donošenja odluka.

Važno je naglasiti kako informacije koje podliježu ograničenjima propisanim zakonom (npr. klasificirani podaci, osobni podaci, intelektualno vlasništvo, poslovna tajna i sl.) nisu dostupni za ponovnu uporabu ili su djelomično dostupni ako se mogu odvojiti zaštićeni od nezaštićenih dijelova informacija, s obzirom da određeni propisi štite takve podatke.

Direktivom o ponovnoj uporabi informacija utvrđeni su načini osiguravanja ponovne uporabe te je utvrđena obveza država članica da pitanja ponovne uporabe reguliraju svojim nacionalnim zakonodavstvom.

Ponovna uporaba informacija temelji se na a) *načelu transparentnosti* u pogledu načina ostvarivanja prava i pravne zaštite, posjedovanja baza podataka od strane tijela javne vlasti, naknade troškova, isključivih prava te uvjeta ponovne uporabe informacija; b) *načelu zabrane diskriminacije*, što podrazumijeva da je dopuštena i dostupna svim korisnicima uz istu naknadu i pod istim uvjetima, a iznimno se može odobriti isključivo pravo na ponovnu uporabu, ako je to potrebno za pružanje javne usluge ili drugih usluga u javnom interesu, što podliježe redovitoj provjeri Povjerenika za informiranje (članak 34. ZPPI) te c) *načelu maksimalne otvorenosti podataka za ponovnu upotrebu*, što znači da podaci u pravilu trebaju biti besplatni, u najvećem mogućem stupnju kvalitete i granularnosti, te im pristup može biti ograničen samo u skladu sa zakonom.

2. Obveze tijela javne vlasti

Tijela javne vlasti imaju dvije skupine obaveza koje je potrebno kontinuirano ispunjavati kako bi se omogućila ponovna uporaba informacija.

Opće obveze tijela javne vlasti koje se odnose na provedbu ZPPI u dijelu koji se tiče i pristupa informacijama i ponovne uporabe informacija su:

- određivanje službenika za informiranje (čl.13.),
- vođenje službenog upisnik (čl.14.)
- informiranje korisnika o načinu ostvarivanja ponovne uporabe informacija (čl. 10., st.1., toč.13)
- izvještavanje o provedbi Zakona (čl.60.)
- poštivanje načela ZPPI, kao što su omogućavanje ponovne uporabe u skladu sa ZPPI, pravodobnost, potpunost i točnost informacija, jednakost korisnika, slobodno raspolaganje informacijom i međusobno poštivanje i suradnja (čl. 6-9a)
- suradnja s Povjerenikom za informiranje (čl. 60., st.1.), osobito u postupcima po žalbama i predstavkama, inspekcijskom nadzoru i dostavi godišnjih izvješća

Posebne obaveze kojima se osigurava ponovna uporaba informacija uključuju slijedeće:

- proaktivna objava informacija na internet stranici u strojno-čitljivom obliku (čl.10.)
- omogućavanje ponovne uporabe informacija na zahtjev korisnika (čl.14-34.)
- objava popisa baza i registara s metapodacima i informacijama o načinu pristupa (čl. 10, st.1., toč.5)
- objava baza i registara kojima pristup nije ograničen (čl. 10, st.1., toč.5)
- objava skupova podataka na Portalu otvorenih podataka (čl. 28)
- jednako tretirati korisnike, bez diskriminacije, te dostaviti ugovor ili sporazum o isključivim pravima sklopljen u skladu sa zakonom Povjereniku za informiranje (čl. 34)
- omogućiti maksimalno slobodnu uporabu informacija, bez nepotrebnih ograničenja, koja prema svima moraju jednako vrijediti (čl. 31)
- ukoliko je tijelo javne vlasti ovlašteno urediti pitanje troškova, dužno je napraviti izračun troškova, objaviti cjenik te revidirati troškove na godišnjoj osnovi (čl. 32-33.)
- poštivati načelo transparentnost, te objaviti ugovore o isključivim pravima, dozvole, kao i cjenike i revizije cjenika (čl. 31, st.6., čl. 32., st. 6., čl. 33., st.3., čl. 34., st.6).

2.1. Obveza informiranja javnosti o skupovima podataka

Tijela javne vlasti obvezna su u strojno čitljivom obliku objavljivati registre i baze podataka koje su izradili u okviru svoje nadležnosti, a za koja ne postoje zakonska ograničenja. To je osnovno pravilo ponovne uporabe odnosno otvorenih podataka.

Međutim, tijela su bez obzira na karakter skupa podataka, odnosno čak i ako postoje zakonska ograničenja, odnosno podacima nisu javno objavljivi uslijed nekog zakonskog ograničenja (npr. radi se o zbirci osobnih podataka pa pristup podacima imaju samo ovlaštene osobe, kao što je evidencija studenata koju vodi neko visoko učilište), obavezna su objaviti *popis (informacije) o registrima i bazama podataka iz svoje nadležnosti (tzv. asset list)*, uz metapodatke i informaciju o načinu pristupa odnosno ponovne uporabe (npr. otvoreni podaci, djelomično otvoreni, dostupni samo određenom krugu ovlaštenika i sl.).

Na jednom mjestu potrebno je objaviti popis svih baza i registara (neovisno o nazivu, koji može biti npr. upisnik, očevidnik, evidencija, popis, lista, imenik i sl.), kratak opis i metapodatke, informaciju u načinu pristupa te naznačiti poveznicu na mjesto na kojem je baza ili registar objavljen (ako je objavljen).

Preporuča se ovu obavezu izvršiti na način da se izradi tablični prikaz (i u strojno-čitljivom formatu) svih skupova podataka koje tijela vode (jedan skup podataka u svakom retku) koji su поближе opisani metapodacima (u kolonama), i to minimalno:

- ✓ naziv skupa podataka (npr. Upisnik brodica, Očevidnik nekretnina i pokretnina)
- ✓ kratak opis i ključne riječi
- ✓ učestalost objave/ažuriranja (npr. svakodnevno; jednom mjesečno; do 31. siječnja)
- ✓ zakonsku ili druga osnova temeljem kojeg se skup podataka vodi (članak, stavak, Zakon ili druga osnova),
- ✓ podzakonski propis koji uređuje sadržaj baze (ako postoji) (naziv propisa, broj službenog glasila)
- ✓ vrsta podataka (funkcionalno, npr. geoprostorni, financijski, prometni)
- ✓ način pristupa (slobodan; djelomično slobodan, uz ograničenje pristupa dijelovima baze; ograničen, pristup imaju samo ovlaštenici propisani zakonom)
- ✓ poveznica na mjesto gdje su podaci objavljeni
- ✓ uvjeti korištenja (dozvole, npr. otvorena dozvola; slobodno, uz imenovanje; bez uvjeta i sl.)
- ✓ organizacijska jedinica i osoba zadužena za bazu podataka, s kontaktom

U analitičkim studijama Povjerenika za informiranje, objavljen je dio metapodataka za dio baza i registara koje vode tijela državne uprave na središnjoj razini.⁴

⁴ <https://www.pristupinfo.hr/dokumenti-i-publikacije/analiticka-izvjesca/>

2.2. Načini na koje tijela javne vlasti osiguravaju ponovnu uporabu informacija korisnicima

Pravo na ponovnu uporabu informacija može se ostvariti putem objavljenih informacija, u strojno čitljivom obliku na internetskim stranicama tijela javne vlasti ili portala otvorenih podataka (otvoreni podaci), a također i putem zahtjeva za ponovnu uporabu informacija.

2.2.1. Ostvarivanje prava na ponovnu uporabu informacija putem proaktivne objave informacija

Obveza tijela javne vlasti na pružanje informacije uključuje obvezu objavljivanja određenog skupa i vrsta informacija bez postavljanja zahtjeva od strane korisnika. Ta je obveza propisana člankom 10. ZPPI, ali i drugim zakonima i podzakonskim propisima ili dobrom praksom u pogledu pojedinih vrsta informacija, odnosno dokumenata (npr. u vezi proračuna, javnih nabava, zaštite okoliša, prostornog planiranja, gospodarstva i sl.).

Za ponovnu uporabu informacija, osim vidljivosti informacija na određenoj internetskoj stranici, vrlo je bitan i oblik (format) u kojem se informacije objavljuju. Člankom 10. ZPPI propisana je obveza da se informacije objavljuju u ponovno upotrebljivom, strojno čitljivom obliku i otvorenom formatu, kojeg korisnici dalje mogu koristiti, obrađivati i prosljeđivati po vlastitim potrebama, bez dodatnog opterećivanja tijela javne vlasti za proizvodnjom novih informacija.

Prema članku 5. stavku 1. točki 10. ZPPI-a, *strojno čitljiv* oblik je definiran kao oblik datoteke strukturiran tako da ga programska aplikacija može lako identificirati, prepoznati i iz njega izdvojiti određene podatke, uključujući pojedinačne podatke i njihovu unutarnju strukturu.

Strojno čitljivim i otvorenim formatima smatraju se npr. XLS, ASCII, XML, CSV, JSON, RDF i drugi otvoreni formati. Ukoliko su informacije objavljene u pretraživim aplikacijama, potrebno je osigurati mogućnost preuzimanja informacija u cijelosti ili selektiranog skupa informacija, sukladno članku 5. stavku 1., točki 11. *otvoreni oblik* je oblik datoteke koji je neovisan o korištenoj platformi i dostupan javnosti bez ograničenja koja bi priječila ponovnu uporabu.

Tijela javne vlasti imaju obvezu na svojim internetskim stranicama objavljivati u strojno čitljivom obliku i otvorenom obliku, u skladu s otvorenim standardima informacije iz članka 10. stavka 1. ZPPI (v. Uputa o provedbi članka 10. ZPPI)⁵, a osobito one koje su pogodne za ponovnu uporabu poput numeričkih podataka, financijskih podataka, registar i baza podataka bez obzira na naziv (upisnik, očevidnik, lista, evidencija, popis, imenik i sl.) za čije su vođenje nadležni.

Važno je naglasiti da se obveza javne objave ne odnosi na baze, odnosno dijelove baze koje sadrže informacije za koje postoje ograničenja prava na pristup sukladno odredbama ZPPI (članak 10., stavak 2.). U pravilu, radić će se o klasificiranim podacima ili osobnim podacima

⁵ <https://www.pristupinfo.hr/wp-content/uploads/2018/10/Uputa-za-proaktivnu-objavu-informacija-Povjerenika-za-informiranje-2-1.pdf>

korisnika određenih prava (npr. pacijenata, korisnika socijalne skrbi, djece s posebnim potrebama i sl.).

Tijela javne vlasti su uz baze podataka obvezna objavljivati i metapodatke tj. informacije koje opisuju podatke sadržane u tim bazama ili registrima te načinom pristupa i ponovne uporabe npr. otvoreni podaci, djelomično otvoreni, dostupni samo određenom krugu ovlaštenika i sl..

Osim toga obavezna su objaviti popis - informaciju o registrima i bazama podataka iz svoje nadležnosti (tzv. *asset list*), kako je prikazano u prethodnom poglavlju.

2.2.2. Objava podataka za ponovnu uporabu na portalu otvorenih podataka

Člankom 28. ZPPI-a predviđeno je uspostavljanje Portala otvorenih podataka. Portal otvorenih podataka predstavlja podatkovni čvor putem kojeg se prikupljaju, kategoriziraju i distribuiraju otvoreni podaci javnog sektora, za cilj ima poboljšati širenje javnih i otvorenih podataka putem jedinstvenog i centralnog mjesta te omogućiti izradu inovativnih nekomercijalnih i komercijalnih aplikacija koje bi te podatke koristile. Sukladno ZPPI uspostavljen je i u funkciji od ožujka 2015. godine Portal otvorenih podataka Republike Hrvatske i dostupan na poveznici data.gov.hr.

Na Portalu, u svrhu poticanja i olakšavanja ponovne uporabe, tijela javne vlasti također trebaju objaviti otvorene podatke. Tehničke poslove za održavanje i razvoj Portala, koordinaciju za povezivanje s Europskim portalom podataka te edukaciju za povezivanje na Portal obavlja Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva, koji radi na administraciji sadržaja Portala.

Na Portalu otvorenih podataka nalaze se Upute za tijela javne o tome kako objaviti podatke na Portalu otvorenih podataka RH⁶ te Preporuke o prilagodbi skupova podataka za javnu objavu i ponovno korištenje.⁷ Ujedno, Ministarstvo uprave objavilo je i Uputu o nužnim zahtjevima kod nabave programskih sustava čiju izradu naručuju tijela⁸, a kojom se utvrđuju uvjeti kojima treba osigurati ponovnu uporabu informacija.

Portal je povezan u mrežu portala država članica EU (Europski portal podataka - www.europeandataportal.eu).

Direktivom o ponovnoj uporabi informacija, kao i ZPPI-om potiče se i pokretanje specijaliziranih portala primjerice iz područja kulture (kao što je na razini Europske unije portal Europeana⁹ ili Archives Portal Europe¹⁰).

⁶ https://data.gov.hr/sites/default/files/library/kako_objaviti_podatke.pdf

⁷ <https://data.gov.hr/sites/default/files/library/Preporukezaobjavu.pdf>

⁸ Uputa je dostupna [ovdje](#)

⁹ <https://www.europeana.eu/portal/en>

¹⁰ <https://www.archivesportaleurope.net/>

Osim nacionalnog portala, vlastite portale otvorenih podataka uspostavili su Grad Rijeka¹¹, Grad Zagreb¹², te Grad Virovitica¹³ a očekuje se pokretanje portala otvorenih podataka i drugih gradova, općina i županija.

Proaktivno, u otvorenom formatu potrebno je objaviti na web stranici i zatim, sukladno uputama, na Portalu otvorenih podataka registre, baze podataka, upisnike, evidencije, očevidnike, imenike, popise, liste i druge skupove podataka koje tijela javne vlasti vode u okviru svoje nadležnosti, a na kojima ne postoje zakonska ograničenja. Tako objavljene skupove podataka svatko može slobodno koristiti, upotrijebiti i distribuirati, uz uvjet da se navede izvor podataka i omogući dijeljenje pod istim uvjetima (naznačiti hrvatsku otvorenu dozvolu, posebne uvjete korištenja ili druge standardne otvorenu licencu, kao što je *Creative Commons* CC-BY).

Primjeri otvorenih podataka koji su ujedno objavljeni i na Portalu otvorenih podataka uključuju Popis tijela javne vlasti Povjerenika za informiranje, Očevidnik muzeja Ministarstva kulture, Registar društava za osiguranje i društava za reosiguranje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, Centralni sustav upravljanja informacija o odlagalištima Hrvatske agencije za okoliš i prirodu, Registar dječjih vrtića Ministarstva znanosti i obrazovanja, Autobusne linije Grada Rijeke ili Mjesni odbori Grada Pule, Registar kulturnih dobara, Popis kategoriziranih turističkih objekata, Broj pacijenata po ordinaciji primarne zdravstvene zaštite, e-Građani – statistika, Kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj.

Europska komisija u Smjernicama o preporučenim standardnim dozvolama, skupovima podataka i naplati ponovne uporabe dokumenata, navodi pet tematskih kategorija skupova podataka za kojima postoji najveća potražnja ponovnih korisnika diljem EU-a te bi stoga te kategorije mogle imati prioritet pri stavljanju na raspolaganje za ponovnu uporabu. To su:

- 1) geoprostorni podaci (poštanski brojevi, nacionalne i lokalne karte (katastarski planovi, topografske karte, pomorske karte, administrativne granice itd.)
- 2) promatranje Zemlje i okoliš (prostorni i in situ podatci (praćenje vremena, kvaliteta tla i vode, potrošnja energije, razine emisija itd.),
- 3) prometni podatci (vozni redovi javnog prijevoza (sve vrste prijevoza) na nacionalnim, regionalnim i lokalnim razinama, radovi na cesti, informacije o prometu itd.)
- 4) statistika (nacionalni, regionalni i lokalni statistički podatci s glavnim demografskim i ekonomskim pokazateljima (BDP, starost, zdravlje, nezaposlenost, prihod, obrazovanje itd.) i
- 5) trgovačka društva (registri trgovačkih društava i poduzeća (popisi registriranih trgovačkih društava, vlasništvo i podatci o upravljačkoj strukturi, identifikacijske oznake registracije, bilance itd.).

¹¹ <http://data.rijeka.hr/>

¹² <http://data.zagreb.hr/>

¹³ <http://opendata.virovitica.hr/>

Ostale se kategorije mogu se smatrati „osnovnim“ ili „visokovrijednim“ podacima, ovisno o okolnostima (važnost strateških ciljeva, tržišnih kretanja, društvenih tendencija itd). Zbog toga Europska komisija preporučuje da odgovorna javna tijela unaprijed procijene, poželjno na temelju povratnih informacija od relevantnih dionika, koje je skupove podataka potrebno prioritetno distribuirati. To bi prvenstveno trebalo uključivati mjerenje očekivanog učinka u područjima: inovacije i osnivanje poduzeća, transparentnost i odgovornost države te veća administrativna učinkovitost.

Od 2015. godine Europski portal podataka prati i procjenjuje razvoj nacionalnih politika otvorenih podataka i portala otvorenih podataka u Europi (Open data maturity). Putem dostavljenih podataka putem „*landscaping report*“. Dosadašnji nalazi za Hrvatsku dostupni su na poveznici <https://www.europeandataportal.eu/en/dashboard#2017>

2.2.3. Pružanje informacija za ponovnu uporabu putem zahtjeva

ZPPI u skladu s Direktivom propisuje da korisnici svoje pravo na ponovnu uporabu mogu ostvariti podnošenjem zahtjeva, o kojima su tijela javne vlasti dužna odlučiti u propisanom postupku.

Za ostvarivanje prava na ponovnu uporabu informacija putem zahtjeva značajne su odredbe o postupku ostvarivanja prava na pristup informacijama, jer se na pitanja koja nisu posebno uređena odredbama o ponovnoj uporabi primjenjuju ostale odredbe ZPPI, primjerice ispravak nerazumljivog zahtjeva, produženje roka za rješavanje zahtjeva (osim za slučaj provedbe testa razmjernosti i javnog interesa). Osim ZPPI prilikom rješavanja zahtjeva za ponovnu uporabu informacija su obvezna primjenjivati i Zakon o općem upravnom postupku ([NN 47/09](#)) kao opći procesni zakon u upravnim stvarima.

Korisnik može zatražiti informacije za ponovnu uporabu putem podnošenja zahtjeva za ponovnu uporabu i to pisanim putem, u koje se ubraja i zahtjev podnesen putem elektroničke komunikacije, a također je moguće i zahtjev podnijeti putem telefona ili usmenim putem.

Međutim, ZPPI u skladu s Direktivom potiče tijela javne vlasti da postupaju po zahtjevu za ponovnu uporabu informacija putem sredstava elektroničke komunikacije, kad god je to moguće i prikladno.

Zahtjev za ponovnu uporabu informacija mora sadržavati sljedeće podatke: naziv i sjedište tijela javne vlasti kojem se zahtjev podnosi, podatke koji su važni za prepoznavanje tražene informacije, ime i prezime i adresu fizičke osobe podnositelja zahtjeva, tvrtku, odnosno naziv pravne osobe i njezino sjedište, informacije koje se želi ponovno upotrijebiti, način na koji se želi primiti sadržaj traženih informacija i svrhu u koju se želi ponovno upotrijebiti informacije (komercijalna ili nekomercijalna svrha).

Tijelo javne vlasti o zahtjevu za ponovnu uporabu dužno je odlučiti rješenjem u roku od 15 dana od podnošenja urednog zahtjeva, kako u slučaju odbijanja zahtjeva, tako i u slučaju pozitivnog rješavanja zahtjeva.

Donošenje rješenja kojim se usvaja zahtjev za ponovnu uporabu informacija je uređeno zbog utvrđivanja uvjeta uporabe te osobito određivanje izračuna troškova jer se time korisniku omogućava pravo na podnošenje žalbe ukoliko smatra da troškovi nisu pravilno određeni ili ukoliko nije zadovoljan određenim uvjetima korištenja. Naplata troškova povrh graničnih, dakle onih na koje se primjenjuju već postojeći Kriteriji iz članka 19., stavka 3., ograničena je na izuzetno mali krug slučajeva.

Tijelo javne vlasti nije u obvezi donijeti rješenje kojim se usvaja zahtjev ako korisnik zatraži informaciju ili podatke koji su javno objavljeni za ponovnu uporabu kao otvoreni podaci i bez naplate ili ih je moguće objaviti kao otvorene podatke.

Kod postupanja po zahtjevu za ponovnu uporabu tijela javne vlasti nemaju obvezu izrađivati, prilagođavati ili izdvajati dijelove informacija u svrhu ponovne uporabe, ako to zahtjeva nerazmjeran utrošak vremena i sredstava, niti se od tijela javne vlasti može zahtijevati da nastavi ažurirati, nadograđivati i pohranjivati informacije u tu svrhu. Naglasak je na nerazmjernosti utroška vremena i sredstava, što ne isključuje manje prilagodbe formata koje ne zahtijevaju poseban dodatan angažman.

Člankom 30. ZPPI su propisani razlozi za uskratu ponovne uporabe informacija. Svi zakonski razlozi koji su propisani za ograničenje prava na pristup informacijama su ujedno i razlozi za uskratu informacija za ponovnu uporabu.

To su sljedeći razlozi prema članku 15. ZPPI: ako je informacija klasificirana stupnjem tajnosti, sukladno zakonu kojim se uređuje tajnost podataka; ako je informacija poslovna ili profesionalna tajna, sukladno zakonu; ako je informacija porezna tajna, sukladno zakonu; ako je informacija zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka; ako je informacija zaštićena propisima kojima se uređuje pravo intelektualnog vlasništva, osim u slučaju izričitoga pisanog pristanka nositelja prava; ako je pristup informaciji ograničen sukladno međunarodnim ugovorima ili se radi o informaciji nastaloj u postupku sklapanja ili pristupanja međunarodnim ugovorima ili pregovora s drugim državama ili međunarodnim organizacijama, do završetka postupka, ili se radi o informaciji nastaloj u području održavanja diplomatskih odnosa; u ostalim slučajevima utvrđenim zakonom, ako postoje osnove sumnje da bi njezino objavljivanje onemogućilo učinkovito, neovisno i nepristrano vođenje sudskog, upravnog ili drugog pravno uređenog postupka, izvršenje sudske odluke ili kazne ili ako bi onemogućilo rad tijela koja obavljaju upravni nadzor, inspekcijski nadzor, odnosno nadzor zakonitosti. Zakonska ograničenja obuhvaćaju i slučajevi ako je informacija u postupku izrade unutar jednog ili među više tijela javne vlasti, a njezino bi objavljivanje prije dovršetka izrade cjelovite i konačne informacije moglo ozbiljno narušiti proces njezine izrade i informacija nastala u postupku usuglašavanja pri donošenju propisa i drugih akata te u razmjeni stavova i mišljenja unutar jednog ili među više tijela javne vlasti, a njezino bi objavljivanje moglo dovesti do pogrešnog tumačenja sadržaja informacije, ugroziti proces donošenja propisa i akata ili slobodu davanja mišljenja i izražavanja stavova. Ipak, posljednja skupina razloga u praksi neće biti primjenjiva na situacije ponovne uporabe informacija, osobito uzevši u obzir da su baze podataka po prirodi stvari skupovi informacija u stalnoj promjeni i nastajanju, te da se ne može raditi o razmjeni stavova i mišljenja.

Osim tih razloga, u članku 30. propisani su i razlozi za ograničenje koji su specifični za ponovnu uporabu. Tako će se zahtjev za ponovnu uporabu informacija odbiti ako se zahtjev odnosi na povjerljive statističke podatke, informacije za koje korisnik treba dokazati postojanje pravnog interesa, dijelove informacije koji sadrže samo logotipe, grbove ili oznake, informacije koje su u posjedu tijela javne vlasti koja pružaju javne usluge radija, televizije i elektroničkih medija, informacije koje su u posjedu obrazovnih i znanstveno-istraživačkih ustanova, uključujući organizacije osnovane u svrhu prijenosa rezultata istraživanja, škole i ustanove visokog obrazovanja, osim knjižnica ustanova visokog obrazovanja, informacije koje posjeduju ustanove u kulturi, osim knjižnica, muzeja i arhiva te informacije koje se ne prikupljaju u svrhu obavljanja javnog posla.

Korisnik može izjaviti žalbu Povjereniku za informiranje kada tijelo javne vlasti od kojeg je informacija zatražena odbije njegov zahtjev iz zakonskih razloga ili ga odbaci, kao i kada usvoji zahtjev za ponovnu uporabu informacija, ali je korisnik nezadovoljan zbog određenih uvjeta uporabe ili određenim troškovima. Osim toga, korisnik može ponijeti žalbu ako tijelo javne vlasti ne riješi njegov zahtjev u roku od 15 dana, odnosno u roku od 30 dana ako je tijelo javne vlasti produžilo rješavanje zahtjeva (tzv. šutnja uprave).

Prema Zakonu o općem upravnom postupku žalba se podnosi putem prvostupanjskog tijela te prvostupanjsko tijelo ima obvezu provjeriti je li žalba dopuštena, pravovremena ili izjavljena od ovlaštene osobe, a ako ocijeni da je žalba osnovana u cijelosti ili djelomično, može zamijeniti doneseno rješenje novim. Ako prvostupanjsko tijelo ne odbaci žalbu ili ne zamijeni pobijano rješenje novim, u obvezi je bez odgode dostaviti žalbu sa spisom predmeta Povjereniku za informiranje. S obzirom da se kod ponovne uporabe informacija obično radi o traženju određenih baza ili registara, ukoliko u žalbenom postupku tijelo javne vlasti ne može dostaviti bazu podataka, službenicima Povjerenika za informiranja se omogućava uvid u bazu u tijelu javne vlasti.

Nakon provedbe žalbenog postupka, Povjerenik za informiranje donosi odluku. Kad utvrdi da je žalba osnovana, Povjerenik će rješenjem naložiti tijelu javne vlasti da korisniku omogući pristup traženoj informaciji, odnosno da odluči o zahtjevu korisnika te odrediti primjeren rok u kojem je dužno to učiniti. U slučaju kada Povjerenik za informiranje utvrdi da je tijelo javne vlasti riješilo zahtjev sukladno zakonskim odredbama će donijeti rješenje o odbijanju žalbe kao neosnovane.

ZPPI omogućava tijelu javne vlasti i korisniku da protiv rješenja Povjerenika za informiranje u roku od 30 dana od dana dostave rješenja Povjerenika za informiranje mogu pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske. Kada se pokrene upravni spor, podnesena tužba ima odgodni učinak ako je rješenjem Povjerenika za informiranje korisniku prava na informaciju omogućen pristup informaciji.

Osim putem podnošenja zahtjeva za ponovnu uporabu informacija i žalbenog postupka pred Povjerenikom za informiranje, bilo koji korisnik može podnijeti predstavku Povjereniku za informiranje vezano uz primjenu ZPPI, pa i u području ponovne uporabe. Inspektori Povjerenika za informiranje razmatraju podnesenu predstavku te ako ocijene navode iznesene u predstavi osnovanima, uz traženje izvješća ovlašteni su uputiti upozorenje radi hitnog uklanjanja mogućih nezakonitosti. Ako se u postupanju po predstavi utvrdi da su

činjenice izložene u predstavi točne, a otklanjanje nezakonitosti ili nepravilnosti zahtijeva izricanje mjere, inspektor će po službenoj dužnosti provesti inspekcijski nadzor, na način i sukladno ovlastima iz ZPPI-a. Inspektor je dužan pisanim putem obavijestiti podnositelja predstavke o utvrđenim činjenicama, odnosno poduzetim mjerama povodom predstavke.

Povjerenik za informiranje je nadležan i za inspekcijski nadzor u kojem je nadziru i provedbu ZPPI-a u dijelu koji se odnosu na ponovnu uporabu informacija.

3. Pojedina pitanja ponovne uporabe informacija

Posebna važna dijelovi područja ponovne uporabe informacija odnose se na dozvole (licence), isključiva prava i naknadu troškova.

3.1. Dozvole (licence)

Tijela javne vlasti u pravilu dostavljaju podatke za ponovnu uporabu po zahtjevu ili ih objavljuju objavu bez ograničenja. To je osnovno pravilo Direktive i ZPPI.

Međutim, ZPPI, kao i Direktiva, predviđa da tijelo javne vlasti može u opravdanim slučajevima odrediti uvjete za ponovnu uporabu, ali tako da neopravdano ne ograničavaju mogućnost ponovne uporabe, niti se koriste da bi se ograničilo tržišno natjecanje, odnosno ne smiju biti diskriminirajući za iste ili slične vrste informacija. Dakle, uvjeti moraju biti razmjerni vrsti informacije i svrsi ograničenja uporabe (npr. očuvanje integriteta sadržaja), ali i neovisni o tome hoće li korisnik informacije komercijalizirati ili ne.

Tijela javne vlasti dužna su objavljivati otvorene podatke, odnosno pružati informacije za ponovnu uporabu pod novom, hrvatskom licencom – Otvorenom dozvolom. Od kraja srpnja 2017. Republika Hrvatska ušla je u krug europskih država koje imaju vlastitu dozvolu (licencu) za objavu otvorenih podataka, odnosno za pružanje informacija za ponovnu uporabu na zahtjev korisnika. Već ranije, a u skladu s mogućnošću koju pruža Direktiva EU o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora, neke su države usvojile vlastite otvorene dozvole (Ujedinjeno Kraljevstvo, Francuska, Njemačka, Italija), uz mogućnost korištenja i standardnih otvorenih dozvola, kao što su *Creative commons* licence. Pravilnikom o vrstama i sadržaju dozvola kojima se utvrđuju uvjeti ponovne uporabe informacija, a kojeg je donio ministar uprave (NN 67/17), utvrđene su vrste dozvola koje je potrebno koristiti.

Pravilnikom je propisano da su informacije za ponovnu uporabu tijela javne vlasti dostupne korisnicima bez ograničenja i za slobodnu uporabu uz otvorenu dozvolu. Otvorena dozvola omogućava korisnicima slobodnu uporabu informacija, u komercijalnu ili nekomercijalnu svrhu koja uključuje umnožavanje (reproduciranje), distribuiranje, stavljanje na raspolaganje trećima te izmjene uz obavezno navođenje izvora informacije. U tom smislu, hrvatska otvorena dozvola odgovara CC-BY licenci te spomenutim nacionalnim otvorenim dozvolama.

Otvorena dozvola dopušta uporabu informacija i metapodataka u komercijalnu i nekomercijalnu svrhu, a osobito: reproduciranje, distribuciju te stavljanje na raspolaganje trećima, prilagođavanje i povezivanje s vlastitim podacima i podacima trećih osoba u svrhu stvaranja novih skupova podataka, iskorištavanje integriranjem u unutarnje i vanjske poslovne procese, proizvode i aplikacije u javnim i nejavnim elektroničkim mrežama.

Skup podataka obavezno sadržava oznaku otvorene dozvole i poveznicu na objavljenu dozvolu. Podaci na portalu otvorenih podataka objavljuju se uz otvorenu dozvolu. Metapodaci se uvijek objavljuju uz otvorenu dozvolu, bez obzira na to uz koju se dozvolu objavljuje skup podataka na koji se metapodaci odnose.

Otvorena dozvola obvezuje korisnika na imenovanje izvora odnosno upućivanje na izvor informacije (izjava o izvoru) te navođenje datuma posljednje izmjene kako su specificirani od strane tijela javne vlasti.

Izjava o izvoru sadrži naziv tijela javne vlasti koje je izradilo informaciju, poveznicu na objavljenu informaciju, ako je ona objavljena, te znak otvorene dozvole i poveznicu na otvorenu dozvolu. Ukoliko informacija ne sadrži izjavu o izvoru i datumu posljednje izmjene, korisnik je obavezan naznačiti da se podaci koriste uz otvorenu dozvolu, istaknuti poveznicu na otvorenu dozvolu te poveznicu na objavljenu informaciju, ako je ista objavljena.

Sve izmjene, uređivanje, novi dizajn ili promjene moraju se naznačiti kao takve u izjavi o izvoru. Otvorena dozvola ne ovlašćuje korisnika na uporabu informacija koja bi upućivala na službenu podršku korisnika ili načina uporabe informacija od strane pružatelja informacije.

Kada tijelo javne vlasti u iznimnim i opravdanim slučajevima utvrđuje ograničenja ili obveze za ponovnu uporabu informacija, dužno je na svojoj internetskoj stranici objaviti dozvole kojima se određuju uvjeti ponovne uporabe koje je samo izradilo (uvjeti za ponovnu uporabu, uvjeti korištenja) ili primijeniti standardne otvorene dozvole (Creative Commons ili druge dozvole) uz upućivanje na mjesto na kojem su objavljene.

Otvorena dozvola objavljen je na hrvatskom i engleskom jeziku na Portalu otvorenih podataka, stranicama Ministarstva uprave i Povjerenika za informiranje.¹⁴ Znak hrvatske otvorene dozvole je:

Tijela javne vlasti dužna su objaviti na svojoj internetskoj stranici otvorenu dozvolu, odnosno poveznicu na dozvolu, zajedno s ostalim informacijama o ostvarivanju prava korisnika na ponovnu uporabu informacija te označiti svoje podatke otvorenom dozvolom putem izjave o izvoru.

Ujedno, jedina kazna za prekršaj koja se može izreći korisniku informacije predviđena je upravo za uporabu podataka protivno uvjetima (članak 61. stavak 3. ZPPI).

3.2. Troškovi

Osnovno pravilo naknade troškova za ponovnu uporabu kada se informacije pružaju na zahtjev jest načelo marginalnih (graničnih) troškova nastalih reprodukcijom, davanjem na uporabu i diseminacijom, a koje je definirano kako člankom 6., stavkom 1. Direktive, tako i ZPPI. Kada se informacije pružaju kao otvoreni podaci, u pravilu su besplatni.

Međutim, i Direktiva, a zatim i ZPPI (članak 32.), predviđaju da se povrat troškova povrh graničnog može tražiti u dva slučaja, (a) ako se radi o tijelu javne vlasti koje se pretežno financira iz vlastitih prihoda ili (b) ako se zahtjev korisnika odnosi na ponovnu uporabu onih informacija od kojih tijelo javne vlasti pokriva troškove njihova prikupljanja, izrade,

¹⁴ <https://data.gov.hr/otvorena-dozvola>

reprodukcije i objave, ili drugim riječima, financira prikupljanje i održavanje informacija njihovom naplatnom diseminacijom. U tim slučajevima tijelo javne vlasti dužno je odrediti cjenik naknade za ponovnu uporabu informacija u skladu s kriterijima koje utvrđuje Vlada svojom uredbom, a koji moraju biti objektivni, jasni i provjerljivi. Također, ukupan godišnji prihod tijela javne vlasti ostvaren temeljem naknade troškova ne smije prelaziti same troškove prikupljanja, izrade, reprodukcije i pružanja informacije, uključujući razuman povrat ulaganja, što ujedno znači da tijelo javne vlasti treba na godišnjoj razini razmotriti iznos prikupljen po osnovi ponovne uporabe i eventualno izmijeniti svoj cjenik.

Uredbom o troškovima ponovne uporabe informacija (NN 87/18) utvrđeni su kriteriji za izračun troškova. Pri tome treba imati na umu da većina tijela javne vlasti neće moći primijeniti odredbe Uredbe jer ne ispunjava uvjete iz članka 32. za naplatu troškova povrh marginalnih. Drugim riječima, pravo na naknadu troškova povrh marginalnih imaju samo tijela koja se pretežno financiraju iz vlastitih prihoda odnosno ako se radi o informacijama za koje tijelo treba osigurati odgovarajuće prihode od korisnika kako bi ih uopće mogla prikupiti, izraditi, reproducirati i objaviti.

U tim slučajevima, tijela javne vlasti su dužna učiniti sljedeće:

- Izračunati trošak baze podataka na godišnjoj osnovi, uzimajući u obzir kriterije propisane Uredbom u članku 4. i 5.
- Izračunati cijenu baze podataka (naknadu za ponovnu uporabu), izraditi cjenik i objaviti ga, zajedno s izračunom, u skladu s člankom 6. Uredbe
- Revidirati cjenik na godišnjoj osnovi odnosno ako naplaćene naknade od korisnika za ponovnu uporabu nadilaze trošak baze izmijeniti (sniziti) cijene (i obrnuto) i objaviti podatke o revidiranom cjeniku te prikupljenom iznosu, a u skladu s člankom 7. Uredbe

Prilikom odlučivanja o zahtjevu korisnika, tijela javne vlasti su pri tome dužna jasno opisati i utvrditi način na koji su izračunali trošak baze koja se pruža korisniku za ponovnu uporabu.

Osim u slučaju navedenih iznimaka tijela javne vlasti za dostavu podataka imaju koristiti Kriterije za naknadu stvarnih troškova iz članka 19. stavka 3. ZPPI-a. Posebni cjenici, ako postoje, moraju biti usklađeni s uvjetima iz ZPPI-a, a po donošenju Uredbe tijela će na raspolaganju imati kriterije za izradu troškova.

Posebno se ističe da je osnovno pravilo naplate graničnih troškova, a da su iznimke usko određene i podložne su nadzoru od strane povjerenika, putem žalbe na pozitivno rješenje o ponovnoj uporabi kojim se ujedno određuje naknada troškova, ali i putem predstavke odnosno inspekcijaskog nadzora.

3.3. Isključiva prava

Jedno od osnovnih načela ponovne uporabe jest zabrana diskriminacije korisnika, što znači da informacije za ponovnu uporabu trebaju biti dostupne pod istim uvjetima svim korisnicima putem interneta ili podnositeljima zahtjeva (načelno besplatno, osim ako postoji potreba za naknadom stvarnih troškova, kao što je npr. kopiranje na usb stick ili dostava poštom ili, ako

se radi o slučajevima iz čl. 32., st.3.). U tom smislu, tijelo javne vlasti ne može odobriti podnositelju zahtjeva ponovnu uporabu informacija koja bi spriječila ponovnu uporabu od strane drugih korisnika, niti može ograničiti davanje informacije na određen broj korisnika (članak 34., stavak 1. ZPPI).

Međutim, tijela javne vlasti mogu u određenim slučajevima ograničiti uporabu predmetnih podataka na jednog ili više korisnika. U tom slučaju radi se o davanju isključivog prava na ponovnu uporabu informacija tijela javne vlasti, što je uređeno u članku 34. ZPPI, sukladno Direktivi. U skladu s Direktivom, Zakon naime dopušta da u određenim slučajevima postoji potreba davanja isključivog prava na ponovnu uporabu (stavak 2.), odnosno ograničavanje uporabe na jednog ili više korisnika, i to samo ako je prijeko potrebno ugovoriti ili ovlastiti treću osobu da koristi informacije kako bi se osiguralo pružanje određene javne usluge ili usluga u javnom interesu, putem sklapanja ugovora ili donošenja odluke, kojim se treću osobu ovlašćuje na isključivu uporabu i ujedno ograničava pravo drugih.

Primjer dodjele isključivog prava bio ugovori za pružanje informatičkih ili softverskih usluga kojima je tijelo javne vlasti predalo svoje podatke iz javnih registara, baza ili evidencija (upisnici, očevidnici) koji su javnog karaktera radi izrade aplikacije ili pružanja javne usluge te je isključilo druge korisnike od pristupa podacima.

Ključni elementi situacije dodjele isključivih prava su dakle postojanje sporazuma (ugovora, odluke) tijela javne vlasti s pravnom ili fizičkom osobom o isporuci podataka, korištenje tih podataka od strane pravne ili fizičke osobe, te isključenje trećih od korištenja podataka (uključujući naplatno korištenje).

Takav ugovor, sporazum, odluku ili drugi akt tijelo javne vlasti međutim mora objaviti na svojoj internetskoj stranici i dostaviti u roku od 15 dana od sklapanja ili donošenja Povjereniku koji vodi javno dostupnu evidenciju isključivih prava te provjerava opravdanost razloga za odobravanje isključivog prava svake 3 godine.

U pogledu isključivih prava za digitalizaciju u kulturi (stavak 4.), vrijeme na koje se sklapa ugovor ne smije biti dulje od 10 godina, a ukoliko je dulje od 10 godina opravdanost razloga za dodjelu isključivog prava i produljenje vremenskog važenja razmatra Povjerenik u 11. godini i zatim svakih 7 godina.

Sadržaj i način vođenja evidencije isključivih prava za ponovnu uporabu uređen je Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije isključivih prava na ponovnu uporabu informacija (NN 20/16).

Povjerenik za informiranje sukladno zakonskoj ovlasti vodi Evidenciju isključivih prava, koja je uspostavljena i objavljena na internetskoj stranici Povjerenika u otvorenom, XLS formatu, međutim, za sada bez evidentiranih ugovora.

U svrhu ispravne provedbe ZPPI u području ponovne uporabe informacija, upućuju se tijela javne vlasti da postupaju po odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama i ovim Smjernicama, a osobito se upućuju tijela javne vlasti da na internetskoj stranici objave:

- ✓ informacije iz članka 10. ZPPI –a u strojno čitljivom obliku i otvorenom formatu
- ✓ popis baza i registara s metapodacima i informacijama o načinu pristupa
- ✓ informacije o načinu ostvarivanja prava na ponovnu uporabu koje uključuju pomoćni obrazac zahtjeva za ponovnu uporabu informacijama te relevantne propise (navedene u Predgovoru ove Smjernice)
- ✓ otvorenu dozvolu, odnosno poveznicu na dozvolu, zajedno s ostalim informacijama o ostvarivanju prava korisnika na ponovnu uporabu informacija, odnosno drugu dozvolu ako za istu postoje zakonske osnove; kao i da označe svoje podatke otvorenom dozvolom putem izjave o izvoru (odnosno drugom dozvolom);
- ✓ ugovor, sporazum, odluku ili drugi akt o dodjeli isključivih prava te da isti dostave Povjereniku za informiranje bez odlaganja;
- ✓ obveznici koji su ovlašteni prema članku 32. ZPPI-a odrediti cjenik naknade za ponovnu uporabu informacija u skladu s Uredbom, da izvrše obveze iz Uredbe te objave cjenik i način izračuna, revidirani cjenik te iznose godišnje prikupljenih sredstava putem naknada.

Upućuju se tijela javne vlasti da na Portalu otvorenih podataka (bilo putem lokalnih, specijaliziranih portala) objave:

- ✓ skupove podataka za javnu objavu i njihove metapodatke
- ✓ prioritetne skupove otvorenih podataka koji su navedeni u Smjernicama o preporučenim standardnim dozvolama, skupovima podataka i naplati ponovne uporabe dokumenata.

Upućuju se tijela javne vlasti da zahtjeve za pristup informacijama rješavaju sukladno odredbama ZPPI.

Povjerenik za informiranje

Smjernice za provedbu Zakona o pravu na pristup informacijama, Ponovna uporaba informacija.

Zagreb, rujan 2018.

Broj stranica: 20

Imenovanje – nekomercijalno – bez prerada: drugi mogu distribuirati djelo u nekomercijalne svrhe dokle god je djelo cjelovito i u neizmijenjenom obliku, uz isticanje autora